

نویسنده هم محله‌ای در حال نوشتن دائرة المعارف قصه‌های ایرانی است

فرهنگ ملی و مذهبی ما شناسنامه ماست

ارزویات خردمند

زمان کودکی ما که از بازی‌های کامپیوتری خبری نبود، «یکی بود یکی نبود» تنها راهی بود که می‌شد بچه‌ها را ساکت و آرام در گوشه‌ای نگاه داشت. یادش بخیر مادر بزرگ در بعدازظهر تابستان بچه‌ها را دور هم جمع می‌کرد و برای اینکه بزرگ‌ترها بتوانند ساعتی استراحت کنند برایمان قصه می‌گفت. از بزرگ‌قندی، تا ماه پیشونی. از شنگول منگول تا جنگ رستم و سهراب. راستی که خاطرات آن روزها را با هیچ چیز نمی‌شود عوض کرد. اینها همه بهانه‌ای بود تا مهمان این هفته را بیشتر بشناسید. مهمان این هفته همشهری محله نویسنده حدود ۱۷ جلد کتاب درباره قصه‌ها و فرهنگ مردم ایران است وقتی باخبر شدیم که این هم‌محله‌ای، نشان افتخار قصه‌گویی را از سازمان‌های بین‌المللی هم کسب کرده بیشتر کنجکاو شدیم تا با او مصاحبه کنیم. «سید احمد وکیلان» پژوهشگر فرهنگ مردم معتقد است فرهنگ ملی مذهبی و بومی ما شناسنامه ماست و هر جامعه‌ای که توانسته گذشته‌اش را به آینده انتقال دهد در حفظ ساختار اجتماعی خود موفق‌تر بوده است. با

او که در حال تدوین دائرة المعارف قصه‌های ایرانی است در یک بعدازظهر گرم تابستان در خانه‌اش درباره قصه و زندگی به گفت‌وگو کردیم. وکیلان تحصیلات خود را تا کارشناسی ارشد فرهنگ و زبان باستانی ادامه داد و به سبب علاقه خود به فرهنگ عامه، مسیر نوشتاری خود را بر این محور متمرکز کرد. از آثار او می‌توان به چهار جلدی قصه‌های ایرانی و جلد دوم تمثیل و مثل، کتاب رمضان در فرهنگ مردم، مثل‌ها و افسانه‌های ایرانی، محرم و فرهنگ مردم اشاره کرد.

دائرة المعارف قصه‌های ایرانی

این روزها با کمک گروهی کوچک در حال تدوین دائرة المعارف قصه‌های ایرانی هستیم، چرا که ایرانی‌ها یکی از کهن‌ترین ملت‌های جهان هستند و فرهنگ ما از سرمنشأهای فرهنگ جهان محسوب می‌شود. از مهم‌ترین این فرهنگ‌ها، قصه‌های ایرانی است. همان‌طور که می‌دانید به دلیل وجود جاده ابریشم و گذشتن کاروان‌های مختلف از

از نوادگان امام حسن مجتبی (ع) هستیم. نیاکانم از وصلت زین‌الدین با خواهر عزالدوله دیلمی بودند و من سال ۱۳۲۶ در شیراز به دنیا آمدم. بعد از خدمت سربازی در خدمت «استاد انجوی شیرازی» در مرکز فرهنگ رادیو مشغول به کار شدم و همزمان تحصیل در رشته فرهنگ و زبان‌های باستانی را ادامه دادم. از جوانی تاکنون که وارد کار فرهنگی شدم، بیشتر وقت و توانم را به پژوهش در حوزه‌های فرهنگ مردم قصه‌شناسی و آیین‌ها، آداب و رسوم سنتی اختصاص داده‌ام.

عضو انجمن بین‌المللی قصه‌شناسی هستم و در کنگره ملبورن استرالیا و گوتنگن آلمان در سال‌های ۲۰۰۰ و ۲۰۰۴ شرکت کردم و کتابی را به نام مثل‌ها و افسانه‌های ایرانی که مشابه قصه‌های کشورهای دیگر است ارائه دادم. این کتاب در کنگره سال ۲۰۰۲ در ایتالیا به‌عنوان کتاب برتر انتخاب شد و مورد تقدیر قرار گرفت.

اهمیت قصه

در فرهنگ عامه مردم

کارشناسان باید درباره اهمیت قصه‌شناسی بیشتر برای مردم صحبت کنند، چرا که فرهنگ عامه مردم شاید گسترده‌ترین بخش فرهنگی باشد، چون درباره آداب و رسوم و سنت‌های جامعه صحبت می‌کند. به همین دلیل در دانشگاه‌های سراسر دنیا رشته فرهنگ مردم یا فولکلور یکی از مهم‌ترین رشته‌های علوم انسانی محسوب می‌شود. چون هر چه به فرهنگ توده مردم توجه شود مردم را به تمدن و آگاهی بیشتر سوق می‌دهیم. در بسیاری از کشورهای دنیا مانند آلمان یا حتی تاجیکستان و افغانستان فرهنگ مردم جزء رشته‌های مهم دانشگاهی است، اما در ایران اگر کسی بخواهد در این رشته تحصیل کند باید به خارج از کشور برود. در هر صورت برای پی بردن به اهمیت قصه و قصه‌گویی همین بس که

اکتون ۲۳ سال است که وکیلان در شهرک غرب زندگی می‌کند روزهایی که هنوز ساخت‌وساز چندان در این محله انجام نشده بود.

اکنون هم چند ماهی است که وکیلان طرح جمع‌آوری دائرة المعارف ایرانی را به‌صورت جدی آغاز کرده و بیش از ۶ پژوهشگر کانون پرورشی با سرپرستی او و دکتر محمد جعفری قنواتی در حال انجام این طرح هستند.

